

ZAWEZWANIE DO PRÓBY UGODOWEJ NIE PRZERWIE TERMINU PRZEDAWNIENTA

INFORMACJE OGÓLNE

*Zmiany wejdą w życie
30 czerwca 2022 r.*

Z dniem 30 czerwca 2022 r. wchodzi w życie nowelizacja Kodeksu cywilnego, zgodnie z którą złożenie wniosku o zawezwanie do próby ugodowej nie będzie już skutkowało przerwaniem biegu przedawnienia, lecz spowoduje jedynie jego zawieszenie. To samo dotyczy mediacji prowadzonej na podstawie umowy stron. Niniejszy artykuł będzie się jednak koncentrował na instytucji zawezwania do próby ugodowej.

W stanie prawnym obowiązującym przed 30 czerwca 2022 r. złożenie wniosku o zawezwanie do próby ugodowej przerywało bieg przedawnienia. Jeżeli więc termin przedawnienia wynosił 3 lata, to złożenie w tym okresie wniosku, np. po 2 latach, w istocie „resetowało” termin przedawnienia. Po zakończeniu postępowania sądowego wierzyciel miał ponownie 3 lata na dochodzenie swoich roszczeń, niezależnie od tego, jaka część terminu przedawnienia upłynęła przed złożeniem wniosku.

Po wejściu w życie omawianej zmiany, wniosek o zawezwanie do próby ugodowej będzie jedynie zawieszal bieg terminu przedawnienia na czas trwania postępowania przed sądem. Jeżeli więc wierzyciel złoży wniosek o zawezwanie do próby ugodowej dokładnie po upływie 2 lat z 3-letniego terminu przedawnienia, a postępowanie pojednawcze będzie trwało 6 miesięcy, to po jego zakończeniu do końca terminu przedawnienia pozostanie tylko rok.

Trzeba przy tym pamiętać, że koniec terminów przedawnienia wynoszących 2 lata i dłużej przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego. Należy uwzględnić tę zasadę również przy obliczaniu terminu przedawnienia zawieszonoego przez zawezwanie do próby ugodowej.

CO Z ZAWEZWANAMI ZŁOŻONYMI PRZED 30 CZERWCA 2022 R.?

Do mediacji oraz postępowań pojednawczych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie nowelizacji (tj. przed 30 czerwca 2022 r.) stosuje się przepisy dotychczasowe. Jeżeli zatem wniosek o zawezwanie do próby ugodowej został złożony w sądzie lub nadany na poczcie najpóźniej 29 czerwca 2022 r., to co do zasady przerwie on bieg terminu przedawnienia, nawet jeżeli postępowanie zakończy się po wejściu w życie ustawy. Z kolei wnioski złożone 30 czerwca 2022 r. i później powodują tylko zawieszenie biegu przedawnienia.

ZAWEZWANIE DO PRÓBY UGODOWEJ CORAZ MNIEJ ATRAKCYJNE DLA WIERZycIELI

*Pogorszenie
sytuacji wierzyciela*

Jak nietrudno zauważyć, nowa regulacja istotnie pogarsza sytuację wierzyciela inicjującego sądowe postępowanie pojednawcze. Dotychczas taki wniosek miał szansę przesunąć termin przedawnienia nawet o kilka lat. Na podstawie nowych przepisów korzyść wierzyciela w tym zakresie wyniesie zazwyczaj tylko kilka miesięcy, bo tyle zwykle trwają postępowania pojednawcze.

Większe koszty

Nowelizacja jest kolejną zmianą zmniejszającą atrakcyjność zawezwania do próby ugodowej jako sposobu dochodzenia roszczeń. Wcześniej, w 2019 r., ustawodawca zrezygnował z niskiej i stałej opłaty od wniosku o zawezwanie do próby ugodowej i zdecydował, że od zawezwania do próby ugodowej będzie pobierana opłata równa 1/5 opłaty od pozwu. W praktyce oznacza to, że w sprawach o zapłatę opłata wyniesie 1% wysokości roszczenia, nie więcej niż 40.000 zł. W razie niepowodzenia rozmów ugodowych wierzyciel będzie musiał wnieść pozew, który podlega dodatkowej i całkowicie odrębnej opłacie (opłata od zawezwania do próby ugodowej nie jest zaliczana na poczet opłaty od pozwu) wynoszącej co do zasady 5% wartości przedmiotu sporu.

Koszt zawezwania w powiązaniu z ograniczonym skutkiem w zakresie przedawnienia mogą więc spowodować, że wierzyciele znacznie rzadziej będą korzystali z tego instrumentu. W wielu przypadkach bardziej racjonalne może okazać się wniesienie pozwu i prowadzenie rozmów ugodowych w trakcie sporu sądowego – szczególnie, że w razie zawarcia ugody sąd może zwrócić stronie nawet całą wniesioną opłatę od pozwu.

Co ciekawe, ustawa nowelizująca nie odnosi się do zagadnienia, które w ostatnich latach dominowało w orzecznictwie dotyczącym zawezwania do próby ugodowej. Mowa o tym, czy przerwanie biegu terminu przedawnienia zależy od motywów, którymi kierował się wierzyciel składając zawezwanie. W niektórych orzeczeniach sądy zajmowały stanowisko, że jeżeli wierzyciel złożył zawezwanie jedynie w celu przerwania biegu terminu przedawnienia, bez zamiaru zawarcia ugody, to takie zawezwanie nie przerywa biegu terminu przedawnienia. Ustawa nowelizująca pomija tę kwestię. Znaczenie tego zaniechania będzie zapewne przedmiotem oceny sądów.

KONTAKT

djp | DOKTÓR
JERSZYŃSKI
PIETRAS

Adres

ul. Ursynowska 62
02-605 Warszawa

Kontakt

Tel. +48(22)4605590
Faks: +48(22)4605591
kancelaria@djp.pl

Strona internetowa

<http://www.djp.pl>

Jacek
Tuśnio
Adwokat

Tel.: +48 22 460 57 83
Fax: +48 22 460 55 91
E-Mail: jtusnio@djp.pl

Justyna Poliszak
Doktor prawa

Tel.: +48 22 460 57 81
Fax: +48 22 460 55 91
E-Mail: jpoliszak@djp.pl